

جدول راهنمای طراحی معماری در مانگاهها (عمومی و تخصصی)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	سالن انتظار	۴,۸*۴,۲ (۲۰ متر مربع)	فضا ، مطلوب و باید دارای رنگ های زیبا ، نور مناسب و مبلمان مناسب باشدبیماران باید به راحتی وارد اتاق معاینه شوند بدون آنکه رفت و آمد آنها در این فضا باعث ایجاد تشویش یا مزاحمت برای دیگران شود . طراحی فضاي انتظار باید طوري باشد که افراد معلول به راحتی بتوانند درون فضا رفت و آمد کنند .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	سنگ پلاک صیقلی به ارتفاع ۱۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی ،رنگ روغنی مات	سقف کاذب از نوع رابیتس و اندود سیمان	
۲	پذیرش	۳*۲,۴ (۷,۲ متر مربع)	حل قرارگیری پذیرش باید در جایی باشد که پرسنل بتوانند در تمام مدت ورود و خروج بیماران را کنترل کنند .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	سنگ پلاک صیقلی به ارتفاع ۱۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی ،رنگ روغنی مات	سقف کاذب از نوع رابیتس و اندود سیمان	در صورت محدودیت فضا قسمتی از فضاي پذیرش را به صندوق اختصاص می یابد.
۳	صندوق	۳*۲,۴ (۷,۲ متر مربع)	در صورتی که تعداد پرسنل پذیرش بیش از دو یا سه نفر شود امکان دارد فضاهای مربوط به پذیرش و صندوق از هم جدا شوند.				
۴	سرویس بهداشتی (بیماران و پرسنل)	۲*۱,۲ (۲,۴ متر مربع)		سرامیک غیرلغزنده	کاشی تا زیر سقف	رنگ روغنی نیم مات	
۵	سرویس معلول	۲,۷*۲,۷ (۷,۳ متر مربع)		سرامیک غیرلغزنده	کاشی تا زیر سقف	رنگ روغنی نیم مات	
۶	دفاتر اداری	۳*۴ (۱۲ متر مربع)		سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دوگچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از نوع رابیتس و اندود گچ و خاک و گچ	تهیه گزارشات پزشکی ، کارهای بیمه و کتابداری در این دفاتر انجام می شود .
۷	اتاق بایگانی	۳*۴ (۱۲ متر مربع)		سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دوگچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از نوع رابیتس و اندود گچ و خاک و گچ	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی فضا (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۸	اتاق تنظیم خانواده	۴,۲*۳,۶ (۱۵ متر مربع)	دراین اتاق ، آموزش بیماران نیز انجام می شود .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دوگچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف و یا مشابه)	
۹	اتاق سرپرست درمانگاه	۳*۳ (۹ متر مربع)		سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دوگچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف و یا مشابه)	
۱۰	اتاق واکسیناسیون	۴,۲*۳ (۱۲,۶ متر مربع)		سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر + سنگ به ارتفاع ۱۰۰ سانتیمتر + اندود گچ و دوگچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۱۱	اتاق تزریقات و پانسمان (زنان و مردان)	۴,۲*۳ (۱۲,۶ متر مربع)	اتاق تزریقات و پانسمان زنان و مردان به تفکیک طراحی شود .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر + سنگ به ارتفاع ۱۰۰ سانتیمتر + اندود گچ و دوگچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۱۲	اتاق تمیز	۲,۴*۲,۴ (۵,۷۶ متر مربع)		سرامیک غیر لغزنده	کاشی تا زیر سقف	سقف کاذب از جنس دامپا	
۱۳	اتاق کثیف	۴,۲*۳ (۱۲,۶ متر مربع)		سرامیک غیر لغزنده	کاشی تا زیر سقف	سقف کاذب از جنس دامپا	
۱۴	مطب کودکان	۶*۳ (۱۸ متر مربع)	این فضا شامل اتاقهای معاینه و مصاحبه است. در اتاقهای معاینه نیازی به وجود نور طبیعی نیست و در صورت تمایل به در نظر گرفتن پنجره ، باید در ارتفاع ۱۲۰ سانتیمتر قرار گیرد .	کفپوش وینیل یا سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	به دلیل اینکه پرستاران مسئول کنترل رفت و آمد به اتاق معاینه هستند بهتر است محل اتاق معاینه در معرض دید پرستاران باشد اتاقهای معاینه باید نزدیک اتاق مشاوره قرار گیرد . (ترجیحاً بهتر است اتاق معاینه و مشاوره از طریق درب به هم ارتباط داشته باشد .)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی فضا (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱۵	مطب پوست و مو	۶*۳ (۱۸ متر مربع)	این فضا شامل اتاقهای معاینه و مصاحبه است. اتاق مشاوره می تواند به عنوان اتاق مطالعه و استراحت پزشک نیز مورد استفاده قرار گیرد . بهتراست این اتاق دارای نور طبیعی باشد .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۱۶	مطب داخلی	۶*۳ (۱۸ متر مربع)	این فضا شامل اتاقهای معاینه و مصاحبه است. اتاق مشاوره می تواند به عنوان اتاق مطالعه و استراحت پزشک نیز مورد استفاده قرار گیرد . بهتراست این اتاق دارای نور طبیعی باشد .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۱۷	مطب عفونی	۶*۳ (۱۸ متر مربع)	این فضا شامل اتاقهای معاینه و مصاحبه است. اتاق مشاوره می تواند به عنوان اتاق مطالعه و استراحت پزشک نیز مورد استفاده قرار گیرد . بهتراست این اتاق دارای نور طبیعی باشد .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتی متر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۱۸	مطب ریوی	۶*۳ (۱۸ متر مربع)	این فضا شامل اتاقهای معاینه و مصاحبه است. این فضا باید با فضاهای ذیل در ارتباط باشد. ۱- اتاق اسپرومتری ۲- اتاق برونوسکوپی	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۱۹	اتاق تست ریوی اسپرومتری	۴,۲*۳ (۱۲,۶ متر مربع)	فضای آزمایشگاه ریوی بستگی کاملی به اندازه تجهیزات آن دارد . اگر درون آزمایشگاه ریوی کار تنفس درمانی هم انجام شود ، همچنین فضای تشخیصی بیماریهای قلبی نیز در مجموعه درمانگاه وجود داشته باشد می توان این مجموعه را تحت عنوان آزمایشگاه قلبی ریوی نامید که در آن تست های عملکرد ریه ، تهویه درمانی و کارهای قلبی ریوی انجام می شود . در صورتیکه برای همه تجهیزات یک اتاق بزرگ در نظر گرفته شود باید فضاها را توسط پرده یا پارتیشن از هم جدا کرد . در صورتیکه برای فضای آزمایشگاه قلبی ریوی پنجره در نظر گرفته شود بسیار مطلوب است ولی در نظر گرفتن پنجره برای این فضا ضروری نیست .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبي فضا (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۲۰	اتاق برونوسکوپي	۴,۲*۳ (۱۲ متر مربع)	ایشن اتاق می تواند درون کلینیک ریوی قرار گیرد .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۲۱	مطب گوارش	۶*۳ (۱۸ متر مربع)		سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۲۲	فضای آندوسکوپي و کلونوسکوپي	۶*۴,۲ (۲۵,۲ متر مربع)	اتاق آندوسکوپي باید به حد کافی بزرگ باشد تا بتوان در آن تروپي احیاء تروپي اندوسکوپي ، تروپي حمل لوازم تمیز و کثیف و لوازم آندوسکوپي را قرار داد . یک اتاق آندوسکوپي بزرگ می تواند مجهز به سیستم رادیولوژی باشد. و در این صورت باید دیوارهای C_Arm اتاق سربکوبی شود .	کف پوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	درب ورود اتاق باید برای عبور برانکارد مناسب باشد . اتاق آندوسکوپي باید قابل تاریک شدن باشد : نور اتاق باید غیر مستقیم باشد .
۲۳	مطب مغز و اعصاب	۶*۳ (۱۸ متر مربع)	مطب مغز و اعصاب شامل فضای مشاوری و معاینه مشابه سایر مطب هاست ولی فضاهای جنبی به شرح ذیل مجاور این تخصص موجود باشد. ۱- اتاق نوارمغز EEG ۲- اتاق نوار ماهیچه ای EMG	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۲۴	اتاق نوار مغز (EEG) الکتروانسفالوگرافی	۴,۲*۳ (۱۲,۶ متر مربع)	این اتاق به عنوان فضای مکمل کلینیک اعصاب در نظر گرفته می شود	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل			معمولا دستگاههای نوار مغز نباید مجاور دستگاههای برقی با ولتاژ بالا باشند زیرا باعث وجود پارازیت در دستگاه EEG میشودبهین دلیل کابین مسئول بخش هم به صورت مجزا در نظر گرفته می شود تا در موقع ثبت نوار مغز به جز بیمار شخص دیگری در اتاق حضور نداشته باشد.
۲۵	اتاق نوار ماهیچه ای (EMG)	۴,۲*۳ (۱۲,۶ متر مربع)	این اتاق در کلینیک اعصاب در نظر گرفته می شود و از نظر ملاحظات فضایی مانند اتاق نوار مغز است .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل			تکنیک Electromyograph. روشی است که بر مبنای ثبت تکانه های الکتریکی که ناشی از انقباض و رهایی ماهیچه ای است عمل می کند .
۲۶	مطب اورولوژی	۶*۳ (۱۸ متر مربع)	این مطب شامل فضاهای معاینه و مشاوری است اتاق معاینه بایستی به شکلی باشد که بتواند در صورت لزوم تاریک شود . همچنین در نظر گرفتن سینک در اتاق معاینه الزامی است .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	

ردیف	نام فضا		سطح یا ابعاد تقریبي فضا (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۲۷	مطب گوش وحلق و بینی		۶*۳ (۱۸ متر مربع)	این مطب شامل فضای معاینه و مشاوره است . اتاق معاینه مطب گوش و حلق بینی می تواند همان اتاق ادیومتری (اتاق شنوایی سنجی) باشد	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۲۸	اتاق شنوایی سنجی (ادیومتری)		۶ متر مربع	در صورتی که این اتاق داخل اتاق معاینه در نظر گرفته شود مساحتی حدود ۴ متر مربع به اتاق معاینه برای انجام آزمایشات شنوایی سنجی کافی است .	موزائیک + کفپوش یا کفپوش ریختگی	قرنیز وینیل مابقی طبق مشخصات سازنده	سقف کاذب از جنس تایل آگوستیک	
۲۹	مطب ارتوپدی		۶*۳ (۱۸ متر مربع)	فضای مشاوره و معاینه این مطب همانند سایر مطب هاست اما از حیث تجهیزات تفاوت هایی دارد .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل			
۳۰	اتاق سنجش تراکم استخوان		۴,۲*۳ (۱۲,۶ متر مربع)	فضای اتاق بستگی به نوع دستگاهی که برای این منظور خریداری می شود ، دارد در نوع متعارف ، لازمست فضایی برای جایگیری تخت سنجش چگالی و فضایی برای کار اپراتور و گزارش نویسی در نظر گرفته شود .	سقف پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۳۱	اتاق تعیین انکسار دید		۶,۶*۲,۴ (۱۵,۸۴ متر مربع)	نور اتاق باید قابل تنظیم باشد . مطب چشم پزشکی شامل فضای اتاق تعیین انکسار دید و اتاق مشاوره است . فاصله چشم بیمار از صفحه تعیین انکسار دید باید ۶ متر باشد .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۳۲	اتاق مشاوره		۳*۳ (۹ متر مربع)	این اتاق محلی برای میز کار پزشک و مصاحبه اولیه با بیمار است .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	
۳۳	قلب و عروق	اتاق معاینه و مشاوره قلب	۶*۳ (۱۸ متر مربع)	فضای معاینه و مشاوره پزشک متخصص قلب ، مشابه الگوی تیپ است اما سایر فضاهای مرتبط با این تخصص به شرح ذیل است . ۱- اتاق الکتروکاردیوگرافی ۲- اتاق اکوکاردیوگرافی ۳- اتاق تست ورزش	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	

ردیف	نام فضا		سطح یا ابعاد تقریبي فضا (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۳۴		اتاق الکتروکاردیو گرافی	۳,۵*۳,۵ (۱۲,۲۵ متر مربع)		سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	در این اتاق با انجام تست EKG از سیگنال قلب بیمار رکورد گیری می شود .
		اتاق اکوکاردیو گرافی	۴,۲*۳ (۱۲,۶ متر مربع)	اکوکاردیوگرافی ممکن است در یک اتاق معاینه عادی انجام شود ولی اتاق باید آرام باشد مهمترین مساله تنظیم نور اتاق است بنابراین اگر اتاق پنجره دارد ، باید قابل تاریک شدن باشد . لازمست فضایی برای ذخیره نوارهای ضبط شده پیش بینی شود .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	اکوکاردیوگرافی یک روش غیر تهاجمی برای تصویر برداری از قلب است .
		اتاق تست ورزش	۴,۲*۳ (۱۲,۶ متر مربع)	سیستم تهویه و تعویض هوا در آن به شکلی باشد که علاوه بر تامین اکسیژن لازم برای فعالیت فیزیکی بیمار ، از تجمع بوی ناشی از تعرق در این فضا جلوگیری شود . علاوه بر این دستگاه مزبور ، بایستی فضایی لازم جهت استقرار اپراتور نیز پیش بینی شود .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتی متر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	تست ورزش ، روشی برای مشاهده فعالیتهاي قلب بیمار در حال تحرک است .
۳۷	کلینیک زنان و زایمان	مطب زنان	۶*۳ (۱۸ متر مربع)	در یک طراحی مناسب، بیمار باید بتواند به راحتی و بدون مشکل از مسیرهای مستقیم و بدون شکن یا پله های اضافی در بخش رفت و آمد کند . ارجح است علاوه بر مطب، فضایی مجزا جهت معاینه با سرویس بهداشتی در نظر گرفته شود.	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتی متر مابقی اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	اتاق معاینه را معمولاً موکت می کنند ولی به فاصله حداقل ۹۰ سانتیمتر از سینک را پارکت یا کفپوش می شود . بهتر است دراتاق معاینه زنان و زایمان یک پنجره در نظر گرفته شود .
۳۸	دندانپزشکی	سالن دندانپزشکی یونیت	۷,۲*۳ (۲۱,۶ متر مربع)	این اتاق باید امکان استفاده از حداکثر نور طبیعی را داشته باشد .	سنگ پلاک به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز سنگ به ارتفاع ۱۰ سانتیمتر مابقی سنگ به ارتفاع ۱۰۰ سانتیمتر + اندود گچ و دو گچه پرداختی + رنگ روغنی مات	سقف کاذب از جنس پانل های آنتی باکتریال	

ردیف	نام فضا		سطح یا ابعاد تقریبي فضا (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۳۹	فضای عکسبرداری از دندان (عکسبرداری پانورامیک و تاریکخانه)		۶*۳ (۱۸ متر مربع)	بهتر است یک اتاق سربکوبی شده به عکسبرداری از فک و دندان اختصاص پیدا کند که مستقیماً به اتاق جراحی دندان مرتبط شود. . مسئول عکسبرداری در موقع عکسبرداری از این اتاق خارج می شود . و دستگاه کنترل عکسبرداری معمولاً در خارج از اتاق قرار دارد .	سرامیک غیر لغزنده	کاشی تا زیر سقف	رنگ روغنی نیم مات	
	لابراتور دندانسازی		۴,۲*۳ (۱۲,۶ متر مربع)	این فضا برای قالب سازی و ساختن دندان ، پیش بینی می شود . علاوه بر قفسه و پیشخوان کار، دارای محلی برای قرارگیری یک موتور برقی جهت کارهای قالب سازی است .	سرامیک غیر لغزنده	کاشی تا زیر سقف	رنگ روغنی نیم مات	
۴۱	اتاق تابلو برق		۸ متر مربع		سنگ یا موزائیک یا کف بتنی	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتی متر مابقی اندود گچ و دو گچه + رنگ پلاستیک	رنگ روغنی نیم مات	
۴۲	انبار وسایل		۸-۱۰ متر مربع		سنگ یا موزائیک یا کف	قرنیز سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ سانتی متر مابقی اندود گچ و دو گچه + رنگ پلاستیک	رنگ روغنی نیم مات	
۴۳	رختکن پرسنل		۹ مترمربع		سرامیک غیر لغزنده یا کفپوش	کاشی تا زیر سقف	رنگ روغنی نیم مات	
۴۴	* پله فرار		۱۰متر مربع	خروجی پله فرار در طبقه ای باز شود که به محوطه بیرون ساختمان (معمولاً طبقه همکف) ارتباط داشته باشد.	سنگ کف شوی ندارد	رنگ روغنی نیم مات قرنیز سنگی لبه گرد به عرض ۱۵ سانتیمتر	رنگ پلاستیک یا روغنی نیم مات	در صورت محدودیت فضا ابعاد ۴,۵*۲,۲ کفایت می کند. پله فرار میتواند بصورت بسته یا باز طراحی گردد. درب پله فرار ضد آتش و انفجار باشد و بازشو آن بطرف داخل پله باشد.
۴۵	**پارک آمبولانس (شامل فضای تخلیه بیمار و قرارگیری آمبولانس)		۳,۶۰ ۹,۶۰* تخلیه بیمار : ۳,۶۰*۳,۶۰ استقرار آمبولانس: ۶*۳,۶۰	لازم است که ورودی آمبولانس از بیرون کاملاً در معرض دید و به شکل واضحی نشانه گذاری شود .	کف بتنی (بتن درجا)	قرنیز : سنگ پلاک دو تیششه به ارتفاع ۵۰ سانتیمتر، مابقی سنگ تا زیر سقف	اندود ماسه و سیمان	

توضیحات کلی :

- درمانگاه به موسسه اي اطلاق مي شود که بطور شبانه روزي بیماران سرپايي را براي درمان مي پذيرد و درآن محل مي توان موارد فوري يا نيازمند کمک هاي ويژه را حداکثر ۲۴ ساعت تحت نظر قرار داد. درصورت عدم بهبودي و داشتن مشکلات خاص و نيازمند به خدمات بيشتر بايستي در طول اين مدت هماهنگي لازم جهت اخذ پذيرش و اعزام به بیمارستان در صورت لزوم فراهم گردد .
- درمانگاهها بر حسب نوع فعاليت به درمانگاه هاي عمومي و تخصصي تقسيم مي گردند .
- جداول پيوست شامل فضاهاي تشکيل دهنده درمانگاههاي عمومي و تخصصي مي باشد .
- درمانگاه تخصصي موسسه اي است به منظور ارائه خدمات تشخيصي و درماني در يکي از رشته هاي تخصصي پزشکي (نظير درمانگاه تخصصي قلب و عروق و ...) و يا تشخيص و درمان يک يا چند بیمار مشخص (نظير درمانگاه تخصصي بيماري ديابت و ...) که متخصصين رشته هاي مختلف در آن همکاري مي نمايند و طبق ضوابط موضوع آئين نامه هاي مربوطه تاسيس مي شود .
- فضاهاي مربوط به هر درمانگاه تخصصي بر اساس آئين نامه تاسيس هر درمانگاه و همچنين انواع تخصص درمانگاهها تعريف مي شوند
- افزايش بخشهاي پاراکلينيک نظير داروخانه ، آزمایشگاه ، رادیولوژی ، فیزیوتراپی و ... در چارچوب سطح بندي خدمات و مقررات هر يک از آيين نامه هاي مربوطه وپس از تصويب در کميسيون قانوني مربوطه ممکن خواهدبود.
- ساختمان درمانگاه و تعداد اتاقها و کليه شرايط لازم براي تهويه ، نور ، سيستم هاي حرارتي و برودتي بايد منطبق با اصول بهداشتي و فني بوده و مورد قبول ، تصويب وزارت يا دانشگاه و دانشکده مربوطه قرار گيرد
- در درمانگاههاي عمومي رعايت حداقل سطح ۳۰۰ مترمربع بدون در نظر گرفتن فضاي لازم جهت بخشهاي پاراکلينيک است .
- در درمانگاههاي عمومي حداقل تعداد ۶ اتاق و يک سالن انتظار رعايت گردد .
- در صورتیکه درمانگاه در طبقات همکف ، اول يا زير زمين ساختمان نباشد ، تعبيه آسانسور جهت انتقال بیماران ضروري است .
- حداقل عرض پله هاي اصلي درمانگاه ۱۲۰ سانتيمتر در نظر گرفته شود .
- رعايت کليه موازين فني و بهداشتي الزامي است .
- هر درمانگاه بايستي داراي درب ورودي اصلي مستقل از ساير طبقات يا واحدهاي ديگر باشد .در صورت داشتن درب مشترک رضایت کتبی کليه مالکين واحدهاي مجتمع غير پزشکی در اين خصوص و رعايت موازين بهداشت عمومي و محيط با تايد دانشگاه / دانشکده مربوطه الزامي است.
- تائيد نقشه ساختماني درمانگاه توسط دفتر فني دانشگاه انجام مي گيرد .
- حداقل تخت هاي لازم جهت تزريقات پانسمان و سرم درماني و تحت نظر ، ۶ عدد با تفکیک فضاي لازم براي خانها و آقايان در نظر گرفته شود.
- پيش بيئي لازم براي کليه اقدامات ايمني از جمله اطفاي حريق شده باشد .
- موارد ذکر شده در قسمت نازک کاري (کف ، ديوارها و سقف) بصورت گزينه پيشنهادي است .
- * ضوابط مربوط به طراحي پله فرار در درمانگاهها بر اساس ضوابط و قوانين شهرداری ميباشد.
- **** ضوابط مربوط به استقرار آمبو لانس مطابق آئين نامه تاسيس درمانگاه ميباشد.

منابع :

- مطالعات مهندسي مشاور ماهر و همکاران تحت عنوان نيازسنجي ، فضايابي و الگوي طراحي بیمارستانهاي ۲۰۰ تختخوابي - (جلد ۱۲ - درمانگاه و داروخانه)
- ضوابط طراحي ساختمانهاي اداري - (نشریه ۱۷۸ سازمان مديريت و برنامه ريزي)
- آيين نامه تاسيس درمانگاه عمومي و تخصصي